

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3217203039
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3217203039.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcu: A. Y. Z., s.r.o., so sídlom A. XX, XXX XX N., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. V. Y., s.r.o., so sídlom G. XX, XXX XX N. proti žalovanému: O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX/XX, Q. 01 N. nad N., o zaplatenie 489,73 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 22. novembra 2017, č.k. 4Csp/158/2017-21 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol. Výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V rozhodnutí konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 489,73 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 489,73 eur od 08.12.2014 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že žalobca uzatvoril dňa 23.06.2014 so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 522 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 32,27 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára. Žalobca sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri prvej splátke. Do uplatnenia práva žalobcu podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. do okamžitej splatnosti napokon žalovaný zaplatil len sumu 32,27 eur. Žalovaná suma predstavuje nesplatenú sumu úveru. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru požiadal žalobcu o revolvingový úver, pričom z údajov o schválenom revolvingovom úvere vyplýva, že žalovanému bol schválený úverový limit 540 eur, splatnosť úveru: 36, mesačná splátka: 19,17 eur, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť: 708,12 eur, predpokladaná RPMN: neuvedená, ročná úroková sadzba: 18,03 %, priemerná RPMN: 49,67 %, poplatok za poskytnutie úveru 18 eur, pričom listinu - žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX veriteľ - žalobca podpísal dňa 23.06.2014. Z doručky označenej ako - zosplatenie XXXXXXXXXXXX je zrejmé, že žalobca doručoval žalovanému listinu - zosplatenie, ktorú žalovaný prevzal dňa 21.11.2014. Súd citoval ust. § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1-4, § 41, § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1-4 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 450 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, § 100 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žalobu žalobcu je potrebné zamietnuť. Konštatoval, že i keď je listina zo dňa 23.06.2014 predložená žalobcom označená ako žiadosť/zmluva o revolvingovom úvere, zmluva o revolvingovom úvere medzi stranami sporu nevznikla, nakoľko predmetnú listinu nemožno považovať za písomnú zmluvu o úvere. Z obsahu predložených listín vyplýva, že žiadosť o revolvingový úver žalovaný podpísal dňa 13.06.2014, ktorá listina sa týmto dňom stala návrhom žalovaného na uzatvorenie zmluvy, ktorý bolo pre platné uzatvorenie zmluvy potrebné písomne prijať a podpísať. Avšak žalobca ako veriteľ tento návrh žalovaného dňa 23.06.2014 bezvýhradne neprijal, a to v jej podstatných náležitostiach: výška úveru a výška úroku, pretože akceptoval len výšku úveru (úverový limit) vo výške 540 eur (namiesto 570

eur) a akceptoval výšku úroku vo výške 18,03 % ročne (namiesto žalovaným navrhnutej výške 18,01 % ročne). Pre platné uzatvorenie zmluvy bolo potrebné, aby tento nový návrh veriteľa - žalobcu, dlžník - žalovaný písomne prijal. Keďže žalobca takúto listinu (o písomnej akceptácii nového návrhu žalobcu zo dňa 23.06.2014) súdu nepredložil a ani neoznačil dôkaz na preukázanie svojich tvrdení o vzniku zmluvy, súd uzavrel, že podmienka vzniku zmluvy a písomnosti pri vzniku predmetnej zmluvy tak nebola dodržaná, v dôsledku čoho je táto zmluva v zmysle § 37 a § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Na základe uvedeného súd posudzoval nároky uplatnené žalobcom podľa ustanovení § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení a aplikujúc ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť v celom rozsahu z dôvodu premlčania. Konštatoval, že podľa tvrdení žalobcu k plneniu žalovanému zo strany žalobcu (z neplatnej zmluvy) došlo. Z listinného dôkazu, ktorý žalobca k žalobe pripojil, mal súd za preukázané, že už dňa 21.11.2014 nastali účinky zosplatnenia poskytnutého úveru, z ktorého dôkazu je zrejmé, že k poskytnutiu finančných prostriedkov muselo dôjsť už skôr. Nasledujúcim dňom po doručení zosplatnenia žalovanému (22.11.2014) si žalobca mohol od žalovaného uplatniť plnenie, domôcť sa vrátenia finančných prostriedkov na súde. Keďže žaloba bola doručená súdu až dňa 07.09.2017, právo na vrátenie finančných prostriedkov sa premlčalo, keďže žalobca podal žalobu až po uplynutí dvojročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi sporovými stranami nedošlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere z dôvodu, že medzi nimi nebola dohodnutá výška ročnej úrokovej sadzby. Podľa súdu to má za následok neuzavretie zmluvy, a teda žalovanému poskytnuté plnenie z takto neuzatvorenej zmluvy je bezdôvodným obohatením, ktoré sa premlčalo v lehote určenej zákonom. Záver súdu prvej inštancie o neuzavretí zmluvy z dôvodu, že nedošlo k dohode o výške úroku, nepovažoval za správny. Poukázal na to, že všeobecne na to, aby nejaká zmluva vznikla, musí mať táto obligatórne náležitosti ustanovené právnym poriadkom. Ak však ide o iné ako obligatórne náležitosti (fakultatívne), potom absencia takýchto fakultatívnych dojednaní má za následok len to, že takéto dojednania nie sú platné; ich nedodržanie nemá za následok nevzniknutie zmluvy. Určenie podstatných zložiek právneho úkonu pre úverovú zmluvu vyplýva z ust. § 493 Obchodného zákonníka; podstatnými náležitosťami zmluvy je dohoda o úvere, záväzok tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Dohoda o výške úrokov nie je podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy, čo vyplýva aj zo znenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že absencia dohody o úrokoch nemá vplyv na platnosť úverovej zmluvy. Z toho ani následné posudzovanie žalovanej sumy ako bezdôvodného obohatenia neobstojí a ak súd nadväzne ešte uplatňoval ex offo námietku premlčania, išlo o postup založený nielen na nesprávnom predpoklade o neplatnosti úverovej zmluvy, ale zároveň spochybňujúci rovnosť sporových strán. Napadal ako neprípustné, aby na základe ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. bolo rozhodované v tejto sporovej veci, keď ustanovenie § 5b je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky ako ustanovenie jednostranne zvýhodňujúce spotrebiteľa.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

5. Dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offo podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď súd prvej inštancie posudzoval nárok uplatnený žalobcom v tomto spore podľa ustanovenia § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení.

6. Dňa 07.02.2008 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie stratilo účinnosť dňom uverejnenia

nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky) dňa 27.09.2018.

7. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné, napriek tomu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovanie nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade článku 46 ods. 1 v spojení s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarcu pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny súd pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom ale aj ústavou (článok 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami článku 46 ods. 1 v spojení s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona), predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

8. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006 sp. zn. PLz.ÚS1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd o.i. konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

9. Aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súdom prvej inštancie v danej veci, vo vzťahu k posúdeniu nároku žalobcu ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Námietku žalobcu uvedenú v odvolaní v tomto smere preto považoval odvolací súd za dôvodnú. Pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou by musel nárok žalobcu, ktorý posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, považovať za dôvodný. Odvolací súd sa pritom stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o revolvingovom úvere, predložená žalobcom, je neplatná pre nedodržanie písomnej formy vyžadovanej v ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Z predloženej žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru totiž vyplýva, že žalovaný ako dlžník požiadal o poskytnutie revolvingového úveru v sume 570 eur so splatnosťou úveru (počet splátok): 36, s mesačnou splátkou (vrátane úrokov): 20,23 eur, celkovou čiastkou, ktorú má zaplatiť: 747,28 eur, predpokladanou RPMN za úver 20,88 %, ročnou úrokovou sadzbou úveru: 18,01 %, priemernou RPMN za úver: 49,67 % a poplatkom za poskytnutie úveru: 19 eur. Z bodu 6 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru vyplýva, že veriteľ dlžníkovi schválil revolvingový úver v sume 540 eur, mesačnou platbou (mesačná splátka spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb): 32,27 eur, splatnosťou úveru (počet splátok): 36, mesačnou splátkou (vrátane úrokov): 19,17 eur, celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť: 708,12 eur, ročnou úrokovou sadzbou úveru 18,03 %, priemernou RPMN za úver: 49,67 eur, ročnou úrokovou sadzbou úrokov z omeškania: 5,15 % a poplatkom za poskytnutie úveru: 18 eur.

11. Je tak zrejmé, že medzi údajmi o požadovanom revolvingovom úvere a schválenom revolvingovom úvere je rozdiel jednak v poskytnutej čiastke úveru a na to nadväzujúcej výške mesačnej splátky, ale najmä v ročnej úrokovej sadzbe úveru, ktorá je pri schválenom revolvingovom úvere vyššia ako pri požadovanom revolvingovom úvere, ďalej v poplatku za poskytnutie úveru a na to nadväzujúcom údaji o mesačnej platbe. Z bodu 2.1 všeobecných zmluvných podmienok pritom vyplýva, že vo všeobecných zmluvných podmienkach bolo dohodnuté, že žalobca ako veriteľ je síce oprávnený výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, avšak výška úrokovej sadzby a RPMN nebude vyššia, než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v žiadosti o poskytnutie úveru. V posudzovanej veci výška ročnej úrokovej sadzby úveru

v údajoch o schválenom revolvingovom úvere bola vyššia (18,03 %) ako v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru (18,01 %), čo má za následok, že sa jednalo o nový návrh, preto pre platné uzavretie zmluvy bolo potrebné, aby tento nový návrh veriteľa - žalobcu, žalovaný ako dlžník písomne prijal. Žalobca v konaní nepredložil žiadny dôkaz o písomnej akceptácii nového návrhu žalobcu zo dňa 23.06.2014, preto súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že podmienka písomnosti pri vzniku predmetnej zmluvy nebola dodržaná, v dôsledku čoho je táto zmluva v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná.

12. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyvodí z predložených dôkazov skutkové závery o výške bezdôvodného obohatenia žalobcu, ktoré v doterajšom rozhodnutí súdu prvej inštancie absentujú a vo veci opätovne vecne rozhodne.

13. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).